

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

המבקשות

נגד

היועץ המשפטי לממשלה

המשיב

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

פסק דין

1. פסק דין זה עניינו הכרעה בבקשת המבקשות למתן צו הורות פסיקתי על פיו תירשם המבקשת 2 כהורה נוסף לקטין, [REDACTED], שייקרא להלן: "הקטין", ממועד לידתו.

2. עיקרי העובדות

2.1 המבקשות הן בנות זוג לשעבר, שניהלו מערכת יחסים זוגית במשך כ-9 שנים ונפרדו בשנת 2016.

2.2 ביום 21.5.2010 חתמו המבקשות על הסכם לחיים משותפים, במסגרתו ציינו שהן מעוניינות להרחיב את התא המשפחתי שהקימו ורצונן לשמש אימהות על כל הילדים שיולדו, למי מהן, במסגרת חייהן המשותפים. שתיהן נושאות את שם המשפחה [REDACTED].

2.3 במהלך החיים המשותפים, הרתה המבקשת 1 באמצעות תרומת זרע של תורם אנונימי והביאה לעולם בת, שייקרא להלן: "הקטינה", שאומצה על ידי המבקשת 2, בהתאם לצו אימוץ, שניתן ע"י בית המשפט ביום 20.2.2013 בתיק אמ"צ (ת"א) 23136-11-11.

2.4 בהחלטה משותפת הרתה המבקשת 1 פעם נוספת, באמצעות תרומת זרע של אותו תורם אנונימי וביום 27.8.2014 ילדה את הקטין.

2.5 המבקשות מגדלות יחדיו את שני הקטינים, מאז לידתם.

2.6 במהלך שנת 2016 נפרדו המבקשות ובסוף חודש דצמבר 2016 חתמו על הסכם פירוד, בו הסדירו את העניינים הנוגעים לפרידתן, ונקבע שהקטינים יהיו במשמורת משותפת כשכל אחת מהן תיקח חלק פעיל ושוויוני בגידולם, בחינוכם של הקטינים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 ובתשלום מזוונותיהם. כן הוסכם שהמבקשות תפעלנה יחדיו להסדרת רישום הורותה
 2 של המבקשת 2 על הקטין בדרך של אימוץ תוך פרק זמן של חצי שנה.
 3
 4 2.7 ביום 10.4.2018 הגישו המבקשות, בהסכמה, בקשה למתן צו הורות פסיקתי לרישום
 5 המבקשת 2 כהורה נוסף לקטין, ממועד לידתו.
 6
 7 2.8 היות והבקשה למתן צו הורות פסיקתי הוגשה בחלוף כשלוש וחצי שנים ממועד לידת
 8 הקטין, התבקש תסקיר מהשירות למען הילד אשר יבחן את מערכת היחסים בין
 9 המבקשות ואת הקשר המשפחתי עם הקטין.
 10
 11 2.9 ביום 2.5.2019 ניתן תסקיר הממליץ על כינון הורות המבקשת 2 ביחס לקטין שקבע:

12
 13 "מדובר בשתי נשים נבונות ורגישות אשר קיימו מערכת יחסים
 14 זוגית במהלכה הביאו לעולם באמצעות תורם זרע אנונימי שני
 15 ילדים לעולם.

16 בשנת 2011 נולדה בתן הבכורה ו- אימצה אותה כחוק.
 17 בהמשך נולד הקטין, נשוא בקשה זו, בחודש אוגוסט 2014 ושתי
 18 הנשים מתפקדות כאימהות לכל דבר ושותפות מלאות בכל הקשור
 19 לגידולו וחינוכו.
 20 בנות הזוג ערכו הסכם פירוד לפיו הן מסכימות על משמורת
 21 משותפת כלפי שני הקטינים. הפרידה ביניהן הייתה מכבדת
 22 ובוגרת ואין ספק כי קיים שיתוף פעולה מלא ביניהן ביחס לכל
 23 הקשור לקטינים.

24 פונה היום בבקשה לכינון הורות כלפי הקטין יונתן.
 25 התרשמתי כי י- מאוד קשור ל- ורואה בה כאמו לכל דבר.
 26 ניכר כי - מכירה בחובותיה כלפי הקטין וממלאת ביחד עם
 27 - את כל צרכיהם הפיזיים והרגשיים של - ואחותו -.
 28 לאור כל המתואר, אני ממליצה על כינון הורות של - ביחס
 29 לקטין י-.

- 30
 31 2.10 ביום 7.5.2019 הוגשה תגובת ב"כ היועמ"ש אשר ביקש מביהמ"ש להורות למבקשות
 32 לפנות להליך של אימוץ, היות והבקשה הוגשה כשנה וחצי לאחר פרידת המבקשות,
 33 תוך שצוין שהמבקשות תוכלנה להסתמך על תסקיר הסעד שהוגש בתיק זה גם בהליך
 34 האימוץ ולא תצטרכנה לעמוד בכל בדיקה נוספת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' ג' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

2.11 המבקשות מתנגדות להעברת הבקשה להליך של אימוץ ועומדות על מתן צו הורות פסיקתי על פיו תירשם המבקשת 2 כהורה נוסף של הקטין, ממועד לידת הקטין.

3. טענות הצדדים

3.1 טענות המבקשות

3.1.1 המבקשות טענתן שהן ממלאות את התנאים הנדרשים לקבלת צו הורות פסיקתי, שתחולתו ממועד לידת הקטין היות והיו בנות זוג וחיו חיים משותפים בעת קבלת ההחלטה להביא לעולם את הקטין, במהלך ההיריון, הלידה ומשך כשנה וחצי לאחר לידתו, והינן ממשיכות לגדל את הקטין בשותפות מלאה ועל כן אין זה משנה שנפרדו במועד מאוחר יותר.

3.1.2 המבקשות טוענות, שהמלצות הצוות המקצועי לבחינת התנאים למתן צו הורות פסיקתי, שניתנו בסוף שנת 2018, שייקראו להלן: "המלצות הצוות המקצועי", נעדרות כל מעמד ואינן מחייבות את בית המשפט - מה גם שלא עולה מהן שבמקרה דנא ניתן לכונן יחסי הורות בין המבקשת 2 לבין הקטין רק באמצעות מסלול של אימוץ.

3.1.3 עוד טוענות המבקשות, שהליך אימוץ אינו ההליך המתאים במקרה זה, היות והליך אימוץ נועד לנתק את הקשר בין המאומץ להוריו הביולוגים, בעוד שמטרתו של צו ההורות הפסיקתי היא לכונן יחסי הורות עם הורה נוסף.

3.1.4 המבקשות מוסיפות וטוענות שהמדינה כבר נתנה את הסכמתה למתן צווי הורות פסיקתיים במקרים שבהם בני הזוג נפרדו ועל כן אין מקום להתנגדותה למתן צו הורות פסיקתי במקרה זה.

3.2 עמדת המדינה

3.2.1 ב"כ היועמ"ש טענתו שדרך המלך להסדרת מעמד הורי הינה באמצעות אימוץ, כשעל מנת לפשט ולייעל את הדברים, ניתנה אפשרות למתן צו הורות פסיקתי, אך זאת רק בהתקיים התנאים שגובשו בהמלצות הצוות המקצועי.

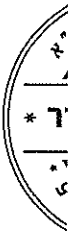

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18-04-14488 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 ב"כ היועמ"ש טוען כי תנאי למתן צו הורות פסיקתי הינו קיומה של "זיקה 3.2.2
- 2 לזיקה" בין הצדדים ומאחר שהמבקשות הגישו את בקשתן למתן צו הורות
- 3 פסיקתי, כשנה וחצי לאחר פרידתן, הן אינן ממלאות אחר תנאי זה ועליהן
- 4 לפנות למסלול של אימוץ בהסכמה, במסגרתו יינתן צו אימוץ שתוקפו החל
- 5 ממועד מתן הצו.
- 6
- 7 עוד טוען ב"כ היועמ"ש שפסקי הדין עליהם מבססות המבקשות את טיעונן 3.2.3
- 8 ניתנו כולם לפני גיבוש המלצות הצוות המקצועי, ועל כן אין להתבסס עליהם
- 9 לצורך מתן פסק הדין.
- 10
- 11 ב"כ היועמ"ש מוסיף וטוען שניתן לתת צו הורות פסיקתי בעניינם של בני זוג 3.2.4
- 12 שנפרדו רק במקום בו אחד מבני הזוג מתנגד לכינון יחסי ההורות, כיוון שלא
- 13 ניתן לתת צו אימוץ שאינו בהסכמה.
- 14
- 15 ב"כ היועמ"ש טוען שהכותרת אינה משנה, אלא המהות, שהרי במשרד הפנים 3.2.5
- 16 כלל לא השום באיזה אופן כוננו קשרי ההורות.
- 17
- 18 הדרך לכינון יחסי הורות בנסיבות דנא 5.
- 19
- 20 בבע"מ 1118/14 פלונית נ' משרד הרווחה והשירותים החברתיים מונה כבוד השופט 5.1
- 21 הנדל ארבע זיקות להכרה בהורות והן:
- 22
- 23 • זיקה גנטית – מכח קשר ביולוגי של ההורה עם הקטין.
- 24 • זיקה פיזיולוגית – מכח נשיאת ההיריון כשאין כל זיקה גנטית לקטין.
- 25 • הליך אימוץ – מכח צו אימוץ שניתן על-ידי בית המשפט.
- 26 • "זיקה לזיקה" – הכרה בהורותו של אדם מכוח הקשר הזוגי שלו עם ההורה
- 27 הביולוגי, ומתן מעמד של הורה לבן או לבת הזוג אשר אין להם זיקה גנטית
- 28 או פיזיולוגית.
- 29
- 30 הורות גנטית או הורות פיזיולוגית נרכשת אוטומטית על יסוד קיומו והוכחתו של 5.2
- 31 קשר הורות גנטי או פיזיולוגי שבין ההורה לילד, שיסודו בעובדה שהילד נולד מזרע
- 32 ו/או מביצית הוריו או מכוח נשיאת ההיריון.
- 33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18-04-14488 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 5.3 בשונה מהורות ביולוגית שנרכשת אוטומטית כדרך הטבע, הורות בדרך של אימוץ
 2 נרכשת ע"י צו משפטי, היוצר את הזיקה ההורית בין ההורה לילד, כשתנאי מוקדם
 3 הוא שחרור המאומץ לאימוץ, דהיינו הסכמת ההורה לאימוצו או הכרזתו כבר אימוץ
 4 ע"י ביהמ"ש, כשלשם מתן הצו נבדקת בראש ובראשונה טובת הקטין והתאמתו של
 5 המבקש לאמץ.
 6
- 7 5.4 חוק האימוץ מאפשר לעגן משפטית גם קשרי הורות שנוצרו במסגרת משפחה קיימת
 8 בין בן או בת זוג של הורה ביולוגי, המכונה "אימוץ קרובים", כשתנאי הכרחי באימוץ
 9 קרובים הינו הסכמת ההורה הביולוגי, קיום תא משפחתי משותף וקיומם של יחסי
 10 הורות מלאים ומשמעותיים.
 11
- 12 5.5 בבג"צ 566/11 זורון ממש נ' משרד הפנים, פורסם בנבו (28.1.2014), הוכרה זיקה
 13 לזיקה. כשבתיק ממש הודיע ב"כ היועמה"ש שעד להשלמת החקיקה בנידון אין לו
 14 התנגדות שבהליכי פונדקאות חו"ל יבקש בן זוגו של ההורה הגנטי, לאחר שהוכח
 15 הקשר הגנטי, ליצור קשר של הורות בינו לבין הקטין בדרך של צו הורות פסיקתי
 16 ולא דווקא בדרך של צו אימוץ.
 17
- 18 5.6 בשנת 2015 הודיע ב"כ היועמה"ש, במסגרת עמדתו באמ"צ 57740-12-13 (משפחה ר"ג),
 19 על הסכמתו למתן צו הורות פסיקתי גם לגבי בני או בנות זוג של מי שהביאו לעולם ילד,
 20 שלא באמצעות הליך פונדקאות חו"ל, אלא בהליך של הפריה מתרומת זרע אנונימית,
 21 בהתקיים תנאים מסוימים - ובהתאם לכך השימוש בצווי הורות פסיקתיים הורחב גם
 22 למקרים אלה.
 23
- 24 5.7 בהעדר חקיקה בנושא, התנאים שהוצבו להסכמת ב"כ היועמה"ש למתן צו הורות
 25 פסיקתי נלקח מהצעת חוק הכרה בהורות בן זוג לילד שנולד מתרומת זרע, התשע"ד-
 26 2014. ביסוד תנאים אלה עומד הרעיון שמקום שבו הוריית ילד נעשתה במסגרת זוגית
 27 קיימת, תוך שימוש בתרומת זרע אנונימית ותוך תכנון ההורות המשותפת טרם ההוריה,
 28 הרי שכל עוד ההסדרה של ההורות נעשית בסמוך ללידה, ניתן לתת צו הורות פסיקתי לבן
 29 או בת הזוג של האם היולדת, וזאת חלף צו אימוץ שנהג עד לאותה עת באותם מצבים
 30 מאז ניתן פסק הדין בתיק ע"א 10280/01 טל ירוס-חקק נ' היועמ"ש, פורסם בנבו
 31 (10.1.2005). לעניין זה ראו עמ' 7-8 לתקציר מסקנות והמלצות הצוות המקצועי.
 32
- 33 5.8 פתיחת האפשרות לכינון יחסי הורות משפטיים בדרך של צו הורות פסיקתי נועדה להקל
 34 את הליך הבקשה ולצמצם את זמן ההמתנה עד לקבלת הצו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 צווי ההורות הפסיקטיים מהווים בשנים האחרונות פתרון לכינון יחסי הורות לבני זוג 5.9
 2 של הורים ביולוגים, במצבים בהם בני זוג תכננו והביאו לעולם ילד מתוך כוונה משותפת
 3 להורות, כאשר רק אחד מבני הזוג הוא ההורה הביולוגי של הילד, וזאת כחלופה להסדרת
 4 יחסי הורות בהליך אימוץ.
 5
- 6 5.10 משנת 2015 התנהלו בבתי המשפט לענייני משפחה הליכים רבים, במסגרתם ניתנו צווי
 7 הורות פסיקטיים לבנות זוג של מי שהביאו לעולם ילד בהליך הפרייה, תוך שימוש
 8 בתרומת זרע ממקור אנונימי, כאשר בחלק מפסקי הדין התקבלה עמדת ב"כ היועמה"ש
 9 בעניין התנאים למתן צו הורות פסיקטי ובחלק אחר לא התקבלה עמדתו, דבר שהוביל
 10 לחוסר אחידות בפסיקה. כן נשמעו קולות בציבור ומצד קהילת הלהט"ב בפרט שהתנאים
 11 שקבע היועמה"ש נוקשים מידי, מפלים ופוגעים בטובת הקטין (לעניין זה ראו האמור
 12 בעמ' 8 לתקציר מסקנות והמלצות הצוות המקצועי).
 13
- 14 5.11 לאור זאת, ביום 22.4.2018 מינה שר הרווחה צוות מקצועי במטרה לבחון את התנאים
 15 שהתווה היועמה"ש למתן צו הורות פסיקטי ואשר עמידה בהם תאפשר לבן או בת זוג של
 16 הורה ביולוגי לילד שנולד מתרומת זרע אנונימית, הסדרה משפטית של ההורות, ללא
 17 צורך להידרש למסלול האימוץ ובסוף שנת 2018 ניתנו המלצות הצוות המקצועי.
 18
- 19 **5.12 המלצות הצוות המקצועי לבחינת התנאים לצו הורות פסיקטי**
 20
- 21 5.12.1 מטרת הקמת הצוות ומתן המלצות הייתה לאפשר לבן או בת זוג של הורה
 22 ביולוגי לילד שנולד מתרומת זרע אנונימית הסדרה משפטית של ההורות, ללא
 23 צורך להידרש למסלול של אימוץ.
 24
- 25 5.12.2 נקודת המוצא בהקמת הצוות ומתן המלצות הייתה ראיית טובת הקטין
 26 שיגדל, במסגרת קבועה, ברורה ויציבה, תוך התאמת מציאות חייו של
 27 הקטין למציאות המשפטית ביחס אליו "באופן פשוט ונגיש, ובהקדם
 28 האפשרי וסמוך ככל האפשר לאחר מועד לידתו".
 29
- 30 5.12.3 המלצות הצוות הינה למתן צו הורות פסיקטי לבני זוג, הנמצאים במערכת
 31 זוגית משך 18 חודשים לפחות טרם ההוריה, שכן לדעת הוועדה פרק זמן
 32 שכזה מהווה אינדיקציה לקיומה של זוגיות יציבה, כשהקטין נולד מתוך
 33 התכונות ואחריות משותפת ומתוך רצון אמיתי של שני בני הזוג לגדלו בתא
 34 המשפחתי המשותף לשניהם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18-04-14488 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 הצוות המקצועי התייחס בהמלצותיו למקרה של פרידת בני הזוג "באחד או
2 יותר מהשלבים הרלוונטיים (ההחלטה המשותפת, ההליכים הרפואיים,
3 ההיריון, הלידה וההליך המשפטי) כשההמלצה היא:

4
5 "לאור העובדה כי צו הורות פסיקתי נועד כאמור לצורך כינון
6 יחסי הורות ביחס לקטין אשר בא לעולם כתוצאה מהחלטה
7 משותפת, שהתקבלה במסגרת הזוגיות בין בני זוג ומתוך רצון
8 משותף לגדלו במשק בית משותף המבוסס על הזוגיות כאמור,
9 במקרים מעין אלו ממליץ הצוות להפנות את המבקשים למסלול
10 אימוץ וזאת גם במקרה שלבני או בנות הזוג לשעבר יש ילד קודם
11 בגינו ניתן צו הורות פסיקתי".

12
13 5.12.5 המלצות הצוות המקצועי, כשמן כן הן המלצות בלבד ואין בהן כדי לחייב
14 את בית המשפט, המפריע בשאלת מתן צו ההורות הפסיקתי ותוקפו, על פי
15 שיקול דעתו ובהתאם לטובת הקטין. עמד על כך כבי' השופט סארי גיוסי
16 בתיק עמ"ש (מחוזי חיפה) 18-10-45359 היועץ המשפטי לממשלה נ' מ.ש,
17 פורסם בנבו (9.7.2019):

18
19 "9. תחילה, אקדים ואציין כי אין לייחס לאותן המלצות
20 משמעויות מעבר למטרה לשמן נועדו - להנחות או לחייב
21 את המדינה בלבד. לא שיש להמעיט במשמעות זו, והיא
22 רבה, אולם אין באותן המלצות כדי להנחות את בית
23 המשפט, אשר יכריע בשאלת מתן צו הורות ותוקפו של
24 צו ההורות על פי שיקול דעתו, ובהתאם למבחן "טובת
25 הקטין". עם זאת, משמצא המערער להניחן לפנינו,
26 כאשר טיעונו בגדרי הערעור נסמכים בעיקרו של דבר
27 על האמור באותן הנחיות, סבורני כי מענה לאלה מצוי
28 בפסק דיננו, אליו הפניתי קודם, והטעמים שפורטו שם,
29 ובעיקר כי ראוי להכריע בשאלה זו על פי מבחן מהותי
30 ולא על פי מבחן טכני-פורמלי, בהתאם לנסיבותיו של
31 אותו מקרה קונקרטי, תוך התמקדות בשאלת קיומן או
32 היעדרן בפועל של יחסי הורות במועד המוקדם למתן
33 הצו....".

34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 5.12.6 לכל אורך מתן ההמלצות מודגש הצורך שיש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו
2 באופן מעמיק ולהגיע להכרעה המתאימה לנסיבות אותו מקרה תוך בירור
3 טובת הקטין.

4

5 5.13 הנסיבות זידן

6

7 5.13.1 המדובר בבנות זוג אשר התגוררו יחד, משך 9 שנים, במהלכן הביאו בהחלטה
8 משותפת, שני ילדים משותפים: קטינה, ילידת 30.10.2011, אשר אומצה
9 ביום 20.3.13, ע"י המבקשת 2 והקטין נשוא התביעה, יליד 27.8.2014.

10

11 5.13.2 המבקשות הכירו בשנת 2007 ועברו להתגורר יחד ולנהל משק בית משותף,
12 כשלאחר כ- 3 שנים, כשהתבסס הקשר ביניהן, חתמו על הסכם לחיים
13 משותפים, בו הצהירו על רצונן להמשיך ולחיות יחד ולגדל בצוותא את כל
14 ילדיהם המשותפים, תוך שנטלו על עצמן אחריות משותפת כלפי הילדים
15 שיוולדו והתחייבו לשאת בכל החובות והזכויות הכרוכות בגידולם
16 ובחינוכם, כן קבעו שגם במקרה של פרידה ימשיכו לגדלם במשמורת
17 משותפת, כשכל אחת מהן תמשיך ותיטול חלק פעיל ושיווינוני בגידולם,
18 חינוכם ובתשלום מזונותיהם.

19

20 5.13.3 המבקשות היו שותפות לכל אורך הליך הרחבת התא המשפחתי לגבי שני
21 הקטינים, פנו יחד לבנק הזרע, בחרו יחד את התורם האנונימי ועברו יחד את
22 כל הליך ההיריון והלידה.

23

24 5.13.4 מאז לידתם של כל אחד מהקטינים מגדלות המבקשות את הקטינים
25 בשותפות מלאה.

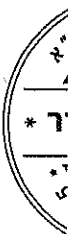
26

27 5.13.5 בשלהי 2016 החליטו המבקשות להביא את הקשר הזוגי ביניהן לידי סיום,
28 תוך חתימה על הסכם פירוד, בו קבעו שהקטינים יישארו במשמורתן
29 המשותפת וכן כל אחת מהן תמשיך ותיטול חלק פעיל ושיווינוני בגידולם
30 ובתשלום מזונותיהם.

31

32

33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18-04-14488 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 על פי התסקיר שהוגש לביהמ"ש ביום 2.5.19, כ-3 שנים לאחר פירודן,
2 ממשיכות המבקשות לגדל את הקטינים בשותפות מלאה, כילדיהם לכל
3 דבר, כששני הקטינים קשורים למבקשת 2 ורואים בה "כאם" לכל דבר
4 ועניין.
5
6 5.13.7 ההמלצות מטרתן לאפשר, במקרים המתאימים, הסדרה משפטית של
7 הורות באופן פשוט ונגיש ללא צורך להידרש למסלול של אימוץ, כששתנאי
8 למתן צו הורות פסיקתי היא הוכחת מערכת יחסים משותפת, כשהקטין
9 נולד מתוך אחריות משותפת ורצון אמיתי של שני בני הזוג לגדלו בתא
10 משפחתי משותף.
11
12 5.13.8 בנסיבות דנא, הוכח שהקטין, נשוא הדיון, בא לעולם כתוצאה מהחלטה
13 משותפת שהתקבלה במסגרת הזוגיות, מתוך רצון משותף לגדלו יחד.
14
15 5.13.9 מהתסקיר עולה שלמרות פירודן ממשיכות המבקשות לגדל בשותפות מלאה
16 את הקטין ומשמשות שתייהן כאמהות לקטין.
17
18 5.13.10 בנסיבות דנא, משהתקיימה "זיקה לזיקה" בעת קבלת ההחלטה המשותפת
19 להביא את הקטין לעולם, לכל אורך הטופלים הרפואיים, ההריון וגידולו
20 במשותף עד היום, אין בפירוד שחל קודם הגשת הבקשה כדי למנוע
21 מהבקשות לקבל צו הורות פסיקתי.
22
23 5.3.11 למעלה מן הצורך יצוין שעל פי עמדת ב"כ היועמ"ש במקרה בו אחד מבני
24 הזוג מתנגד למתן צו אימוץ ועל כן לא ניתן לתת צו אימוץ ניתן לפנות להליך
25 של מתן צו הורות פסיקתי.
26
27 5.13.2 מצב דברים זה יוצר אבסורד שכן אין זה סביר שבני זוג שנפרדו,
28 המסוכסכים ביניהם ואשר אין ביניהם הסכמה בנוגע לכינון יחסי הורות,
29 מצבם המשפטי יהיה טוב יותר משל בני זוג שנפרדו, המבקשים לקבל צו
30 הורות פסיקתי בהסכמה.
31
32 5.13.3 זאת ועוד, אין כל היגיון בגישת המדינה, שלפיה צו הורות פסיקתי יינתן
33 במקרה של פירוד, רק אם ההורה הביולוגי מתנגד לכינון יחסי הורות, שהרי
34 תנאי שכזה מעודד בעלי דין המסכימים לכינון יחסי הורות, להציג בפני בית

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 המשפט מציאות כוזבת של סכסוך לכאורה, על מנת לקבל צו הורות
2 פסיקתי.

3

4 5.13.4 זאת ועוד, המבקשות עומדות על בקשתן שהצו יהא ממועד לידת הקטין,
5 דבר שלא מתאפשר במתן צו אימוץ הניתן ממועד מתן הצו בלבד.

6

7

6. תחולת הצו

8

9 6.1 המלצות הצוות המקצועי קובעות כי "בבקשות שיוגשו בפרק זמן של עד 90 יום
10 ממועד הלידה ואשר עומדות בכל שאר התנאים, ממליץ הצוות כי ניתן יהיה
11 להסכים לכינון הורות בן או בת הזוג באופן רטרואקטיבי מיום הלידה, כאילו הוגשו
12 לפני הלידה" (ראו עמ' 31 לתקציר מסקנות והמלצות הצוות המקצועי).

13

14 6.2 במקרה זה הבקשה למתן צו הורות פסיקתי הוגשה כשלוש וחצי שנים לאחר לידת
15 הקטין, כשהמבקשות עומדות על מתן צו הורות פסיקתי ממועד הלידה, ומסבירות
16 את השיהוי בפטירת אבי המבקשת 2 בסמוך ללידת הקטין. בהעדר משאבים
17 כלכליים ובהעדר פניות לאור פרידתן.

18

19 6.3 ביום 24.1.2019 קבע כבוד השופט מזוז בבע"מ 4880/18 שצו הורות פסיקתי הינו צו
20 מכונן (קונסטיטוטבי) ולא צו הצהרתי ונימוקו:

21

22 "בנסיבות של "זיקה לזיקה" סטאטוס חוקי של הורות של בן או
23 בת הזוג של ההורה הגנטי-ביולוגי אינו מוכר בדין כל עוד לא ניתן
24 צו הורות על ידי בית המשפט. לכן, קביעה שצו ההורות הוא
25 הצהרתי משמעה שההורות קיימת קודם לצו המשפט מכוח
26 הסכמת הצדדים. למותר לומר כי "הורות הסכמית" אינה מוכרת
27 בדין ואינה מתיישבת עם ההסדרים המשפטיים של הדין
28 הישראלי בנוגע להורות שאינה גנטית-ביולוגית. כעולה
29 מהוראות חוק האימוץ וחוק הפונדקאות, כינון יחסי הורות אינו
30 עניין להסכמה גרידא בין פרטים אלא מותנה בצו שיפוטי
31 ובמנגנוני פיקוח ובקרה שנועדו להבטיח הגנה על זכויות כל
32 המעורבים, ובעיקר על זכויות היילוד. מטעמים של טובת היילוד
33 ותקנת הציבור קיימת חשיבות לכך שהליך ההכרה בהורות מעין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 זו יעבור את כור ההיתוך של בית המשפט, לרבות מנגנוני
2 הבקשה המקצועיים המעורבים בהליך כזה".

3
4 6.4 עוד קבע כבוד השופט מזוז בפסק הדין:

5
6 "אין בקביעה שצו הורות פסיקתי הוא צו מכונן כדי למנוע קביעת
7 תחולה רטרואקטיבית של הצו בנסיבות מתאימות".

8
9 6.5 קביעה רטרואקטיבית של צו ההורות ממועד לידת הקטין מסורה איפוא לשיקול דעת
10 ביהמ"ש בנסיבות המצדיקות זאת וראה בנדון את דברי כב' השופט שנלר מיום 10.6.18
11 בעמ"ש (ת"א) 41143-01-17 שקבע:

12
13 "עם זאת, גם מעת שמדובר בצו מכונן, יכול ובית המשפט ימצא
14 כי יש מקום בנסיבות המקרה שלפניו לקבוע תחולה
15 רטרואקטיבית, לרבות מעת הלידה, וגם בעניין זה ניתן לאמץ את
16 העקרונות כפי שנקבעו בהלכת סול...
17 יוער, כי בכל הקשור לעיתוי הגשת הבקשה, כפי שנקבע בהלכת
18 סול, ובפסיקה נוספת שניתנה לאחריו, אכן יש להגיש את
19 הבקשה זמן סביר לאחר לידת הקטין. עם זאת אין אני סובר כי
20 יש לקבוע מסמרות ביחס לזמן הסביר, אלא יש לבחון כל מקרה
21 לגופו, כאשר יכול ומועד הגשת הבקשה יובא בחשבון במסגרת
22 כלל השיקולים.

23 לבסוף ראוי לציין ולהדגיש, כי מתן הוראה להחלה של צו הורות
24 רטרואקטיבית אמורה להיעשות בזהירות וקפדנות, וזאת רק
25 בעת שמכלול הנסיבות והעובדות של מבקשי/ות הצו, יש בהן
26 לבסס קיומו של קשר קודם ויציב, כך גם שאכן קיימים שיתוף
27 מלא וכוונה לחיי משפחה, וכשהבקשה הוגשה זמן סביר מיום
28 לידתו.

29 משהתקיימו התנאים האמורים, והכל בבחינת עיקרון טובת
30 הילד במרכז ההכרעה, אכן יש מקום להחלה רטרואקטיבית
31 ובאופן שמתן הצו יהיה בו משום הכרה בכך שזוג ההורים הינם
32 הורי הקטין מאז ומעולם, וככזה מקנה להם זכויות בסיסיות
33 המגיעות להם, ומביא להחזרת המצב לקדמותו, כאילו שני הוריו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 הם ההורים הביולוגיים, ומשכך מקבל הילד מעמד ככל ילד
2 הנולד, שווה בין שווים, וכך גם לגבי זכויותיו וזכויות הוריו".

3
4 6.6 כן ראה את דברי כב' השופט ג'וסי בעמ"ש (חי) 2574-12-17 שקבע:

5
6 "לטעמי, אין לאמץ מועד קבוע ומוגדר, שלאחריו צו ההורות יהא
7 מיום היתנו בלבד וראוי להותיר בידי בית משפט מרווח של
8 שיקול דעת, לשם קביעת מועד התחולה, לאחר שקילת מכלול
9 הנתונים והנסיבות של המקרה הפרטי. דרך זו תואמת והולמת
10 יותר את המדיניות המאפיינת את דיני המשפחה בכלל,
11 והעוסקים ביחסי הורים וילדיהם הקטינים בפרט. על כן אימוץ
12 מבחן טכני התוחם את מועד הגשת הבקשה בזמן, תחת מבחן
13 מהותי המתמקד בשאלת קיומה בפועל של ההורות טרם מתן
14 הצו, מנוגד הוא לאותה מדיניות ולעקרונות השיטה...

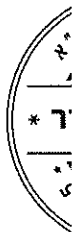
15 עניינו הרואות: מועד הגשת הבקשה אינו חזות הכל ולא אמור
16 לבדו להפריע תחולת הצו – למפרע או מיום היתנו, כאשר לצד
17 זאת ייבחנו נתונים ושיקולים שונים כ'שעיקר העיקרים', בחינת
18 טובת הקטין.

19
20 6.7 הנסיבות דנא

21
22 6.7.1 במקרה זה הוכח בבירור שהקטין בא לעולם לאחר כ-7 שנות זוגיות, לאחר
23 שהמבקשות חתמו יחד עם הסכם לחיים משותפים, בו הצהירו על רצון
24 בהרחבת משפחתן ורצון לגדל בשותפות מלאה את הילדים שייוולדו להם
25 ולאחר שנולדה כבר בתם הראשונה, אשר אומצה ע"י המבקשת 2 ביום
26 20.2.13.

27
28 6.7.2 הוכח שלמרות פרידתן ממשיכות המבקשות לגדל יחד את הקטין ונושאות
29 באופן שווה בכל החובות והזכויות הקשורות בגידולו וחינוכו והוצאותיו
30 כפי שהתחייבו בהסכם הפירוד.

31
32 6.7.3 עוד הוכח שהקטין נולד למציאות בה הינו מטופל על ידי המבקשות יחד
33 ורואה בכל אחת מהן את אמו. ראה בנדון את התסקיר שהוגש ביום
34 2.5.19 הקובע:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14488-04-18 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 "ביום 27.8.14 נולד הקטין ●●●●● מלכתחילה
 2 תפקדה ● כאמו לכל דבר, הייתה פעילה מאד בטיפולו
 3 ובגידולו ללא כל קשר למטען הגנטי...
 4 התרשמתי כי שתי הנשים מגדלות את ● ו
 5 בשיתופיות מלאה, כילדיהם לכל דבר. שתיהן חשות אליהם
 6 אהבה רבה ומטפלות בהם באחריות, מסירות ורגישות רבה
 7 לכל צרכיהם הפיזיים והרגשיים.
 8 במפגש שקיימתי עם שתי הנשים התרשמתי כי למרות
 9 הפרידה עדיין הקשר ביניהן הוא מכבד מאד, קיימת דאגה
 10 הדדית והסכמה מלאה לגבי טובת הילדים.
 11 שתי הנשים שיתפו כי חשות מחויבות חזקה כלפי שני
 12 הקטינים. ● מוכרת בכל מסגרות החינוך והטיפול כאמו
 13 של ● ומעולם לא עלתה שאלה לגבי מעמדה החוקי.
 14 שתי הנשים שיתפו כי לא פנו עד כה להסדיר את המעמד
 15 החוקי של ● ביחס לקטין בשל נסיבות החיים הדינמיות
 16 ועומס היום יום. שיתפו כי אביה של ● נפטר כחודש וחצי
 17 לאחר הולדתו של ● והן לא היו פנויות רגשית וכלכלית
 18 להסדיר את נושא ההורות המשפטית.
 19 שתי הנשים הצהירו באופן חד משמעי כי ההשתהות אינה
 20 מקרינה כלל וכלל מבחינתן על תחושת הרצון והמחויבות של
 21 ● כלפי ●".

6.8 בנסיבות דנא, דווקא לאור פרידת המבקשות טובת הקטין הינה שצו ההורות הפסיקתי
 23 יהא החל ממועד לידת הקטין אשר לא רק משקף את המציאות האמיתית שלתוכה נולד
 24 הקטין אלא צו ההורות הפסיקתי נובע, נסיבות אלה, מההחלטה המשותפת שהתקבלה
 25 במסגרת הזוגיות שהייתה לפני ההיריון וגידול הקטין מאז לידתו.
 26

6.9 שיקולים אלה גוברים על העובדה שהבקשה למתן הצו הוגשה במועד שהוגשה, כשניתן
 28 הסבר המניח את הדעת להגשת הבקשה באיחור ובמקרה זה יפים הדבר ים שנאמרו על
 29 ידי כב' השופט סארי גיוסי בעמ"ש (מחוזי חיפה) 2574-12-17 "כאשר מדובר בקטין
 30 שנולד לתוך מערכת זוגית, שבתוכה התעצבה ההחלטה להוליד צאצא, ואל תוכה של
 31 מערכת זו הוא נולד, המדיניות הרצויה מחייבת לתת משקל רב יותר ל"משפחתיות"
 32 ול"הורות החברתית" שקמה ממועד הלידה, על פני שיקולים טכניים-פורמליים
 33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18-04-14488 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כבוד השופטת אסתר זייטניצקי רקובר

1 אחרים דוגמת מועד הגשת הבקשה, ובתנאי שהדבר לא מנע או הקשה על בירור
2 העובדות הרלוונטיות".

3

4

7. סיכום

5

6

7.1 לאור האמור לעיל, אני מקבלת את תביעת המבקשות למתן צו הורות פסיקתי לפיו
7 המבקשת 2 תירשם כהורה נוסף של הקטין, החל מיום לידת הקטין.

8

9

7.2 רצ"ב צו הורות.

10

11

7.3 אין צו להוצאות.

12

13

7.4 המזכירות תואיל להעביר העתק פסק הדין לצדדים ולסגור את התיק.

14

15

7.5 ניתן לפרסם את פסק הדין, תוך השמטת הפרטים המזהים.

16

17

18

ניתן היום, כ"ט טבת תש"פ, 26 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

19

20

21

22

אסתר זייטניצקי רקובר, שופטת

23